

Opties Gemeentelijk Grondstoffen Plan (GGP)

De gemeente heeft verschillende mogelijkheden om het nieuwe grondstoffenplan in te vullen. Voor de weergave van deze mogelijkheden hebben we de beeldspraak van een menukaart gekozen. Hieronder worden de verschillende opties beschreven.

Uiteraard heeft (vrijwel) ieder gerecht gevolgen voor de kosten, de milieuprestaties en het serviceniveau van de afvalinzameling. In onderstaande menukaart is een globale inschatting van deze gevolgen weergegeven via een serie icoontjes bij ieder gerecht. Een rood icoontje staat voor negatief effect, zwart voor geen effect en groen voor positief effect.

Legenda

- € Investing
- ↑ ≈ ↓ Effect op jaarlijkse kosten
- ☼ Milieueffect
- 😊 Effect op serviceniveau

Wanneer de gemeente een richting heeft gekozen zal een gedetailleerde doorberekening van de gekozen acties uitgevoerd worden.

Kanttekening inschatting kosten

Het effect van de acties is nog niet altijd goed in te schatten. Bij verschillende acties hangen de effecten af van de specifieke maatregelen die genomen worden.

Verder is belangrijk om te beseffen dat de totale jaarlijkse kosten van de afvalinzameling door meer zaken beïnvloed worden dan alleen de inzamelmethode. Ontwikkelingen in de grondstoffenmarkten zoals de daling van grondstoffenprijzen, of landelijk beleid zoals verhoging van de afvalstoffenbelasting, hebben veelal een groter effect op de jaarlijkse kosten. Hoewel kostenstijgingen dus niet altijd voorkomen kunnen worden, zorgen de voorgestelde maatregelen er wel voor dat de kosten minder hard stijgen.

Optie 0: Vasten

Op dit moment is de verwachting dat de resultaten (hoeveelheid restafval, afvalscheidingspercentage) stabiliseren op het huidige niveau; de VANG-doelen voor 2020 zijn dicht benaderd, maar niet gehaald. In de loop van de jaren zullen de kosten voor de gemeente stijgen als er geen extra maatregelen worden ingevoerd, onder andere doordat de kosten voor verbranding van restafval stijgen.

Menukaart

In de beleidsnota 'Samenwerken aan duurzaamheid' en de Regiodeal Zwolle heeft de gemeente Westerveld zich gecommitteerd aan de transitie naar een circulaire economie. Om een circulaire economie te bereiken zijn ook aanvullende acties nodig rondom de afvalinzameling. Voor het nieuwe GGP heeft de gemeente de keuze uit verschillende stappen. Deze zijn in onderstaande menukaart weergegeven. Hoewel niet gegarandeerd kan worden dat de kosten bij deze acties niet stijgen, zullen de kostenstijgingen wel minder groot zijn dan onder optie 0.

Voorgerechten

De voorgerechten zijn kleine acties die relatief weinig inzet vragen om een (beperkt) positief resultaat te bereiken. Het advies is om deze acties allemaal op te pakken, op korte termijn. Hiermee zetten we de puntjes op de i van het huidige grondstoffenbeleid.

Aanpak recreatieparken

€ ↓ ☼ 😊

De recreatieparken presteren aanzienlijk slechter in afvalscheiding dan de overige inwoners, en de inzameling wijkt af van de reguliere inzameling. Aanpassing van het systeem zal niet alleen de hoeveelheid restafval verminderen maar ook het inzamelsysteem efficiënter maken.

Uitsluiten bedrijfsafval op milieubrengstation

€ ≈ ♻️ 😊

In 2018 heeft de gemeente besloten dat bedrijven geen bedrijfsafval meer op het milieubrengstation mogen storten. In de praktijk gebeurt dit echter nog wel. Bedrijven horen zelf te betalen voor de inzameling van hun afval. Wanneer dit op het milieubrengstation terechtkomt betaalt de gemeente, en dus de inwoner, hiervoor. Bovendien vertekent dit het beeld van de behaalde resultaten.

Hoofdgerechten

De hoofdgerechten zijn de verschillende richtingen die de gemeente met het nieuwe GGP op kan. Ze sluiten elkaar niet uit en zijn zowel afzonderlijk als in combinatie op te pakken.

Aanpak kwantiteit restafval

Als de gemeente de hoeveelheid restafval verder terug wil dringen, om zo de VANG-doelen van 2020 en 2025 dichter te benaderen, dan heeft de gemeente drie mogelijkheden. Iedere optie zal bijdragen aan minder restafval en een hoger percentage afvalscheiding. De opties zijn los van elkaar, volgtijdelijk of gezamenlijk in te voeren. De mogelijkheden zijn:

Diftar

€ ↓ ♻️ 😊

Bij diftar wordt een deel van de afvalstoffenheffing variabel, gebaseerd op de hoeveelheid restafval. Dit is een financiële prikkel die leidt tot minder restafval en een hoger percentage afvalscheiding.

Omgekeerd inzamelen

€ ↓ ♻️ 😊

Bij omgekeerd inzamelen worden grondstoffen zoals pmd, gft en papier zoveel mogelijk aan huis ingezameld. Restafval kunnen inwoners in centraal gelegen verzamelcontainers deponeren. Deze gemaksprikkel leidt tot minder restafval en meer afvalscheiding. Eventueel kan dit systeem gefaseerd ingevoerd worden, waarbij eerst de kernen overgaan op restafval inzameling via verzamelcontainers, en in een later stadium het buitengebied.

Aanpak kwaliteit grondstoffen

€ ≈ ♻️ 😊

Als de gemeente in wil zetten op de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen, dan kan het programma Terugwinnaars daarvoor ingezet worden. Hiermee wordt de vervuiling in pmd en gft teruggedrongen en ontstaat meer bewustzijn bij inwoners. Ook draagt dit bij aan draagvlak voor systeemwijzigingen gericht op kwantiteit, zoals diftar en omgekeerd inzamelen. Dit programma bestaat uit drie onderdelen:

Gemeente-brede communicatie

Via verschillende middelen wordt concreet gemaakt wat er wel en niet in de grondstoffen bakken mag en wordt het belang van goede afvalscheiding zichtbaar gemaakt.

Buurtgerichte interventies en acties

Samen met de gemeente worden enkele buurten/kernen uitgekozen voor gerichte aanpak. Hier vinden tussen inzamelrondes maatwerk acties plaats, ingericht op de specifieke buurt/kern.

Kwaliteitscontroles door voorloopteam

Een voorloopteam van ROVA controleert in de gekozen buurten/kernen de kwaliteit van de aangeboden grondstoffen voordat deze ingezameld worden. Optioneel kan dit gecombineerd worden met inzet van Toezicht & Handhaving door de gemeente.

Bijgerechten

Bijgerechten zijn losse maatregelen die minder ingrijpend zijn dan de hoofdgerechten en toch significante resultaten opleveren. Het effect van deze acties zal het grootst zijn in combinatie met één of meer hoofdgerechten.

Aanpak verkeerd afval in ondergrondse verzamelcontainers

€ ≈ ♻️ 😊

In ondergrondse verzamelcontainers komt nog te vaak afval terecht wat er niet in behoort, zoals bedrijfsafval of grof huishoudelijk afval. Door dit aan te pakken zal de hoeveelheid restafval verder verminderen.

Herstellen frequentie pmd-inzameling

€ ↓ ♻️ 😊

3-wekelijkse inzameling levert nauwelijks meer pmd op en is duurder dan de voorgaande 4-wekelijkse frequentie.

Optimalisatie inzameling oud papier

€ ≈ ♻️ 😊

De huidige inzameling staat om meerdere redenen onder druk. Optimalisatie maakt de inzameling van oud papier minder kwetsbaar voor huidige en toekomstige ontwikkelingen.

Nagerechten

Nagerechten zijn de kers op de taart. Bij de nagerechten kijken we terug op de maaltijd, bespreken we wat ons wel en niet bevalen is en denken we vast na over het volgende diner. De nagerechten hebben geen directe gevolgen voor de kosten, milieu impact of service.

Evaluatie GGP

In het laatste jaar van de looptijd wordt het GGP geëvalueerd. De gemeente en ROVA kijken samen terug naar welke stappen er gezet zijn, hoe de uitvoering daarvan verlopen is en welke resultaten dit opgeleverd heeft. Onderdeel hiervan is een vergelijking met een 0-scenario; de verwachte resultaten wanneer er geen actie ondernomen was.

Vorbereiding volgend GGP

Vanaf het een-na-laatste jaar van de looptijd kan gestart worden met wordt ook het nieuwe GGP opgesteld. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de evaluatie. Ook worden ontwikkelingen in het bredere circulaire economie beleid meegenomen.